

НЕБУВАЛІ КОРИСТИ для точних передплатників „Діла“.**Що кварталу льосовання нагород!**

Вже 15 червня ц. р. візьмуть участь у льосованні нагород усі передплатники, що не будуть мати ніяких заборгованостей у передплаті. Витрати можна бібліотеку: вартості 100 ам. доларів, дві: по 25 ам. доларів, десять: по 10 ам. доларів і десять: по 5 ам. доларів.

Хто схоче, тому платимо за виграшу бібліотеку готівкою.

Вінні окремо кандидатом ще д-р Скатат, як кандидат партії д-ра Люпу. Таким робом бачимо, що український фронт на Буковині не є одностайний, а напівпартійний і розсварений. Так само не-одностайний фронт національних меншин: ось німці проголосили у червоноцьких виборах „негравальність“, а жиди рішили голосувати за Союзом.

Але це моменти другорядні. Другорядною справою є успіх чи невдача кандидатури д-ра Путчака та всі ті негативні прояви розвитку і дезорієнтації, які все ще повують серед буковинських українців. Найважливіше — це початок процесів розколу. Цей процес уже розпочався і він буде продовжуватися. Влада на це впр. показує Антоша Лукашевича, б. посла, у червоноцькому „Часі“ п. п. „Опамітаймось“ (ч. 460 з д. 27, п. м.), в якому вказує на дивокладну, але серед культурних народів неадекватну аномалію, „оні мислячі українські ділячі були активними членами румунської партії і такі дрішні, як те, що „два українські посли живуть між собою, як кіт і миш, поборюють себе, лають себе в

газетах останніми словами, так, що аж сором кожному чесному українцеві!“ І одночасно автор з гірким докором та обуренням закидає обом отим послам, що в боротьбі за права української мови в церкві, школі в уряді на території, замешканій українцями і приваляжній їм до румунської держави, ці посли не мають бажання чи громадської мужності виступити сміливо й твердо, щоби боляй організувати біля себе несьвідомий український національний елемент.

Усе, про що говорять п. Лукашевич, явища прикрі й сумні. Але сам виступ п. Лукашевича є уже явищем гарним і радісним. Він свідчить про зріст серед наших земляків у Румунії самопошани і громадської мужності. Різню може бути громадська тактика. І трудно нам, галицьким українцям, мішатися до чисто внутрішніх справ буковинських українців. Однак національна самопошана і громадська мужність мусить то-варити всім українцям, без огляду на їх територіальну та державну приналежність і в усіх їх ділах.

якція відкриває карти атеїзму... але й ця інкаї-зичія спершу не була такою страшною, аж жит-тя накинцало.

Ось що: Якщо Європа не протверезиться на страшній більшовицькій дійсності, то в Росії може собі більшовизм упасти, однак небезпека „більшовизму“ не буде викорінена. Більшовизм — це солітер європейської культури. Відірвати йому одну голову — наросте друга.

Давні й безупинні виступи європейської філософії, белетристики й преси проти релігії, проти Бога, душі, моралі, проти вищих істинк-тів, підношення „змісу тіла й землі“, техніч-ного поступу, індустрії до педастало релігії — ось це дерево зродило овоц більшовизму. Са-могубство духа. Чи може трієзливне дерево роди-ти здорові овочі? Нині більшовицький кому-нізм. Завтра це збірне божевільня буде інше себе називати, але його душа буде та сама. А душа бе, а не рука...

Це не припалкове, що більшовицьку дій-сність найрадіше ясують собі „своєрідністю ро-сійської душі“. Європа й сама має багато в своїй „крові“ тої отрути, яка пливе в жилах більшо-виків, а тяжко признатися до посявочення з... катом.

о. д-р Г. Костельник.

3 Наукового Т-ва ім. Шевченка.

Комунікат у справі Загальних Зборів Н. Т. ім. Ш.

Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові подає до відома, що Звичайні Загальні Збори Товариства відбудуться в осени цього року. Причиною спізнення є багато важних робіт, які Виділ давно розпочав та які хотів би викінчити перед загальними зборами. А саме: великий ремонт бібліотеки, музею, кам'яниць Товариства, книгарні та друкарні, справлення лінотипів у ціні біля 11.000 доларів і т. д., поставили до Товариства великі фінансові ви-моги так, що шойно по виповненні їх То-варство буде в спроможі із відповідним звітом прийти перед Загальні Збори. Друк Хроніка за час урядування теперішнього Виділу уже розпочався і вона буде згідно з постановою статута розіслана всім членам Товариства пер-ед Загальними Зборами.

За Виділ Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові:

Д-р В. Левицький, заст. голова.

Д-р Р. Цегельський, секретар.

Заворушення в Китаю.

В місцевості Кінг-чен повстанча ватага у-зброєна в скорострілі знищила одно мале мі-стечко і вбила понад 100 людей. Так само в інших містах військо мусіло здавлювати заво-рушення.

Більшовицька інквізиція.

IV.

Вічна недозрілість атеїзму. — Його паперовість. — Солітер європейської культури.

Атеїзм — явище мабуть таке давнє в люд-ському роді, як і релігія. А проте він зведно мо-лодий, суспільно неповнолітний і власне тому „безгрішний“. Ніколи й ніде суспільність не бу-ла організована в його імені. Він заедно ви-ступав тільки як нездоволений опозиціоніст, як немилосердний критик, як „бессер-віссер“. Не має своєї подрібнішої історії в людському сере-довищі.

І тому з досвіду не знаємо, що він, як за-гальна признана організаційна засада, дав би людській природі, людському життю. Та власне тому він небезпечний: легко може представити себе мудрішим, благороднішим, спасенішим, як він дійсно є. Він — вічний жених люд-ських душ, тільки жених, ніколи муж. Жених стоїть перед дівчиною без своєї історії, а муж перед жінкою — з історією.

У положенні мужа знаходиться релігія. Че-рез цілу історію вона володіла народами, бра-ла безпосередню участь у всіх вібраціях життя. Ну, й тут і там сплямилася — значить: деякі представники релігії сплямилися. А атеїзм, той вічний жених — „чистий“, бо без історії.

І от визначні мужі науки обвинувачують релігію: „До числа розкошів, які дає релігія, треба зачислити розкіш, що можна ненавидіти й коїти зло без вини совісті“ (проф. Сорбо-ни Гаврііл Сеаяль). Немилосердний фальш: ста-вити на рівні дійсність релігії з паперовим ате-їзмом. Нехай також атеїзм вийде з книжки в життя — на „вулицю життя“, де треба боронити свого права й уступати, боротися з ворогами, ратуватися перед загибеллю, де чуття більше ва-жить, як розум — нехай вийде, то порівняємо його з релігією. Нелюдська більшовицька інкві-

СЕМЕН ТЕРЕН.

Борода.

Хоч існують люди, що для них бритва є воасім зайвим і незаним приладом, все одно, що бумеранг проте, як згодом догадається, я до цих людей не належу.

Із хвилиною, коли я став парубочити, по-чала мене само собою негайно під неділю свер-біти борода. А мої товариші, заедно говорять, що мовляв, найкраще самому, дома голитися. Оце-ж я й повірив їм, бо вони були старші за мене й більше досвідчені в усіх життєвих питаннях.

Отже й став я голитися сам, купивши, зви-чайно, як це переважно водиться — бритву.

Але вже перші мої спроби в орудуванні згаданим приладом прокинули в мені деякі сум-ніви, які де залі, шораз то кріпшали.

Між іншим я відрівав собі був ненароком кусок носа й шматок верхньої губи.

Взагалі те мов, так сказатиб самоголення мало здебільша поверховну закраску, дарма, що я сам був великим ворогом усякої повер-ховності й навіть, не люблю мешкати на яко-муньбудь поверсі.

А немилосердність дійсність відбирала мені на-віть оту насолоду, яку, відомо, постачає людині кожна довершена робота.

Коли ж наприклад іноді, після двохгодин-ного кровавого труду, всеж таки шойно пого-люся й айду собі погуляти, то часто було, стрі-чаюся із такими дураськими запитаннями, чому я мовляв, ходжу як дикун, який гавчо, навіть не погодившись?

Звичайно, коли таке говорив Бубненко, то я не звертав на це уваги, бо я йому якось то не позичив був грошей. Але-ж бо й інші гово-рили те саме.

Крім цього я незабаром швидко переконав-ся, що є страшне багато брехливих припові-док, як між іншим оця патентована нісенітниця, що буває то можний початок важкий,

Отже це вже просто брехня.

Чим довше я мучився отим самоголенням, тим більше набирал я вправи, отже, на жаль, не в голінні, тількиж само собою в різанні.

Змасакрувавши достаточню шоки, губи, а передусім ніс (який будь-що-будь мав для мене величезну цін, бо я страшенно люблю нюхати), я почав оперувати вуха, зокреме ліве.

Цим усім у висліді вельми інтересним яви-щем, почали цікавитися лікарі з рятувкової стації. Вони стали добачувати в цьому прояви манії самогубства.

Я запримітив тоді, що зокрема один із них, д-р Крайко, трохи поет, що певно мусів читати Джека Лондона „Самовбивник“, щось надто за-попадало тунцював біля мене, зніюхавши якусь небуденну емоцію. Мабуть, сердешний хотів покористуватися мною, як типом у своїй оригінальній майбутній новелі (бо хібаж це тільки Лондон має монополію на такі мотиви?)

На мою думку всі воони, онті сердешні лі-карі з д-ром Крайком укупі, не багато помиля-лися щодо тодішнього стану мого здоров'я, бо якщо я тоді не був божевільним, то всеж таки не багато до цього недоставало... завдя-ки їм.

І булиб може досягнути своєї мети, якби не трапилося подія, хоч і незамітна собою, а проте така, що довершила чашу моїх терпінь. Це була дрібничка.

Якось перед празником я підрівав собі гор-ло й мене відвезли до головної лікарні.

Лежав я там усьогонавського два й пів міся-ця, а з рани, після операції, не лишилося ні слі-ду. Бож не можна хіба назвати слідом того, що в мене полинився на шні червоначий шрам ось-так, що найвище, завбільшки дощівниці (як під-тягну ковириця, то й авсім не знати!), або що деякі букви не вимовляю надто докладно.

Всеж таки мені не стало вже більше терпцю. Занадто вже довів був мені цей д-р Крайко і я сказав собі годі й став з того часу голитися у стрижія.

Спочатку, то мені ціла та парада навіть по-добалася.

Прийде було людина до так званого фри-зієра, сиде собі вигідно в фотель, усміхнеться привітно до зеркала, а то й якунебудь кумедну гримасу скомбінує.

Просто насолода.

А пан стрижій, звичайно, так і підстрибує біля мене.

Голить не голить, а просто медом маже! Стрижії, звісно, народ делікатний... І гарненько поголить і пудром обсіпле і кольонською, ви-бачте за слово, пику вам відсвіжить, ще й сте-жечку рівненьку на чиряці вам розчеше. І в плаш старий не старий, все одно, на відхідню-му, вам допоможе вдягнутися.

А що вже накланяється, просто ніяково лю-дині стане.

Але це все, як показалося пізніше, були тільки їхні діявольські хитрощі, щоб, значить, привабити до себе.

Отже трохи згодом, коли я вже звик до онтих рафінованих ніжностей, я на превелике щастя, доволі швидко став помічати Дамокле-вий меч, що повис надімною.

Спершу це були думки, які нероз бистроум-ній людині дають змогу передбачити всю мож-ливість небезпеки, яка спровола, але неминуче наближається.

Сиджу в фотелі, стрижій умихається біля мене, а я собі думу гадаю:

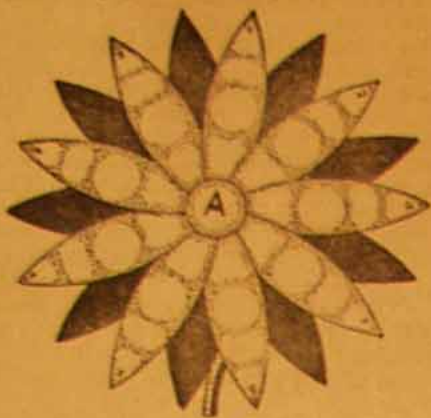
— А що, братчику, як йому, ні сіло, ні впа-ло, стрільне до голови, тебе голубе, та зарі-зати?...

Осьтак, із цікавості шморгне тобі бритве-гою по гергачці, й вийде, так сказатиб, фінал. Кінєць, значить.

Сиджу й таке надумую, а в парі з моїми не-веселими міркуваннями мені здебільша ставало, нікуди правди діти, дещо гаряче, тенденці-ж дріжачки стрибали залюбки під ту пору вздовж моєї спини.

(Продовження буде.)

Конкурс фірми „Fascinata“.



Пояснення. У всіх подюстих квіту вписати доведи 9 сів о поданих значині, в польській мові. Буква „А“ в осередку спілала для усіх сів. Букви в колісних квітках розв'язку.

1) Жіноче імя 2) Місто в Чехах. 3) Ріка в Польщі. 4) Інше слухність. 5) Інше почот. 6) Водознак. 7) Інше кольорів. 8) Части шруби. 9) Інше торгів. (1—9 по польськи).

Межи особами надсилаючи правдиву розв'язку будуть роздосовані слідуєчі премії: 1) Швейцарський датефон. 2) Фотографічний апарат. 3) Манікюр. 4) Люксусова касета з туалетними приборами. 5) Золоте перо в касеті фірми Montblanc і крім цього 50 дальших премій (гарячі касети) з косметичними приборами FASCINATA. Розв'язку треба прислати разом з порожнім пуделочком (опакунням) з поштовою туби крему „FASCINATA“ до фабрики косметичних виробів „FASCINATA“, Краків, вул. Гертруди ч. 6. W. N. — Кожен надсилаючи розв'язку, одержить ЛАРОМ без огляду на вислід з'ясування один комплект прибоку виробу FASCINATA. У ді 24. мая відбудеться в присутності нотаря з'ясування премій, якого виследи будуть оголошені для 30 мая п. р. 1907 2—4

На організаційному фронті.

ШИРЕЧЧИНА.

Дня 3. квітня ц. р. відбулася в Ширі велика щорічна нарада ширецької округи. На нараду зібралося дуже багато селян з різних сіл округи. Промовляв і пояснював громадські закони пос. Володимир Кохан. Про наше господарське становище говорив посол Іван Ліщинський. На нараді ухвалено однуедину резолюцію: 1) проти колонізаційної господарки на українських землях під Польщею; 2) проти недопущання українських робітників на візди на сезонні роботи до Німеччини; 3) за українською викладовою мовою в школах по українських громадах; 4) за заснуванням середньої школи в Ширі; 5) за напругу доріг у Ширеччині; 6) за заснуванням експедитори скарбового уряду в Ширі; 7) проти переслідувань і засуду чоловіків українських діячів на Вел. Україні. Наприкінці зібрані на нараді одноголосно висловили повне довіря й подяку Українській Парла. Репрезентації за її працю в соймі і поза соймом.

ЯВОРІВЩИНА.

Організаційна праця в яворівському повіті поступала за останні часи значно вперед. На довіт звернула особливу увагу посол Ліщинський, відбув цілий ряд віз і нарад і саме йому у великій мірі треба завдячувати поступ організації в повіті. — В ді 3. лютого ц. р. відбулася в Народному Домі в Яворіві велика політична нарада, на якій промовляли послан Тершаковець і Ліщинський. На ній висловлено довіру Українській Парла. Репрезентації і подяку послові Ліщинському за працю в повіті. Вибрано Повітовий Народний Комітет на чолі з о. Дмитром Баріляком. Усім членам Комітету зридлено відповідні діла праці і район. — В ді 17. лютого ц. р. відбувся в Яворіві дуже численний зїзд громадських радних. Про громадську самоуправу говорив сенатор Кузьмин. Ухвалено резолюції, в яких висказано довіру Українській Парла. Репрезентації, рішено вставити у громадських бюджетах відповідні суми на українські цілі і постановлено взагалі вести громадську господарку з найбільшою користю для українського народу. — В ді 23. лютого ц. р. відбувся в Яворіві повітовий зїзд Українського Нац. Дем. Об'єднання. Зїхалось понад 250 делегатів, які заступали 62 громади повіту, отже майже цілий повіт. Про наше політичне й господарське положення реферувал пос. Ліщинський. Між іншими резолюціями ухвалено протест проти червоного терору на Вел. Україні. — Тогож самого дня вечором відбулася щорічна нарада місцевої інтелігенції, що пройшла дуже поважно. Серед зібраних було велике зацікавлення громадськими і партійними справами повіту. Рішено оснувати по всіх селах повіту комітети Українського Нац. Дем. Об'єднання. Зібрані одноголосно висловили довіру Українській Парла. Репрезентації і між іншим ухвалили тж протест проти червоного терору на Вел. Україні. — Дні 9. березня ц. р. відбу-

лась велике справоздавче віче посла Ліщинського у Краківі. На вічу було кількасот учасників з доокочинних сіл. Посол Ліщинський дає справоздання з діяльності Української Парла. Репрезентації й обговорює справи господарські і громадської самоуправи. Дуже широка дискусія акцувала на великі зацікавлення зібраних порушеннями питаннями. Ухвалено резолюції з довірою для Української Парла. Репрезентації, а дальше в справі катастрофального положення різниці, проти військової колонізації, в справі заосмотрення українських інвалідів і проти червоного терору на Вел. Україні. — В ді 10. березня ц. р. відбулося в присутності посла Ліщинського засідання Повітового Народного Комітету. Засідання присвячено головним чином організаційним справам, які шораз то краще налагоджуються завдяки тому, що Повітовий Комітет має тепер свою канцелярію, при якій веде і правну пораду.

На шляху до корпоративної держави.

(Віз нашого кореспондента)

Рим, 22. квітня 1930.

Вчора було 21. квітня, — день потрібний відмічений у житті Риму: поперше, як свято повстання вічного міста, далі — як національне свято праці і накінці, як день підсумовування різних громадських робіт, заваних головно в Римі, як давню світову столицю.

Святкування повстання Риму під датою 21. квітня відновлено вперше після тисячелітньої перерви, 1453 р. і з того часу не переривалося.

Яків Маффей, у своєму „Шоденнику римських справ“ (1472—84 р.) так описує цю історичну подію, що поклала також початок Римській Академії — фактично першій Археологічній Академії в Європі:

„В неділю, на Есквіналі, у домі Помпонія, товариство письменників відсвяткувало день народження Риму. Святний обряд виконав урочисто Дмитро Лукенов, префект Ватиканської Бібліотеки. Потім коло церкви Спасителя заготовлено банкет для літератів і товаришів по студіях. Шістьох єпископів вийло участь у банкеті, і разом з ними багато шляхотних і освічених молодиків“.

Це скромне свято літератів, археологів та „освічених молодиків“ поклало початок тому щорічному святу, що з приходом фашизму до влади, зробилося найбільшим національним святом цілої Італії, — і то тим більше, що Мусоліні, агідно зі звичаєм, заохоченням у християнських батьків церкви, що хорис вводи християнські свята на місце давних поганських, звязав із цим старим традиційним святом цілком нове національне свято праці, що мало заступити інтернаціональне робітниче свято 1-го травня. Свято праці в інших країнах, які нахалься під впливом марксистських ідеологій, визналися фактично у дік сцени холодно придуманих насильств, цькування одної частини нації на другу і, — не вважаючи на тепле весняне сонечко — насичує повітря неважливістю і алістю.

В Італії свято праці зв'язується з одного боку з найбільшою подією, якої може зазнати національна історія якогось народу — з днем заснування своєї столиці, що кілька разів за свого існування доходила вершини можливої світової слави, а з другого боку, з різними подіями й етапами по шляху до зреалізування того типу корпоративної держави, яка має дати справедливу розв'язку всім соціальним конфліктам у межах нації, і тим самим, замість неважливості, ввести в неї найбільше воляне розуміння та згоду. З цих подій найголовніші — проголошення Парлі Праці в 1927 р. та вчорашня інавгурація національної корпоративної Ради. Що до цієї останньої, то Мусоліні в інавгураційній промові означив її роль в економічному житті Італії як „те саме, що генеральний штаб у війську, тобто мізок, що думає, готує і координує“.

Фашизм, як і більшовизм, люблять брати аналогії в воєнній ділянці: цей нахил зв'язується психологічно тим напруженням боротьби, що його постійно відчувають провідники як фашизму, так і більшовизму: ім обом приходить на „волювати“ з віковими традиціями та застарілими методами. Щодо більшовизму, то всі його „революційні фронти“ нам аж надто відомі, але щодо італійського фашизму, то у деякого ці „фронти“ можуть викликати певні сумніви: адже у нас ще докато багато людей дивяться на „фашизм“ як на рух чисто консервативний, реакційний, „контр-революційний“, що повстав, як звичайна реакція проти загроз більшовицької революції в Італії. Тому, гадають, що і „фронт“ у фашизмі може бути лише один — революційне робітництво з його „світлою революцією“.

У діяльності фашизм має чимало своїх особливих „фронтів“, як на полі інтернаціональних ідеологій (лівих і правих), так і особливо на полі внутрішніх, головно економічних відносин.

Посол Тарашкевич в Луцку.

Як довідаємось, білоруський посол Тарашкевич, голова „Громади“ випущений умовно з в'язниці на волю, хоч справа помилування його ще не вирішена. В білоруських колах є переконання, що Тарашкевич буде помилуваний.

Роззброєння.

Дня 28. п. м. в італійських пристанях відбулась урочистість опущення на море 4 воєнних кружальків та одної підводної лодки. В урочистостях взяли участь представники влади, фашистського проводу та великі маси народу.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямні!

Десятьнацяті століття на знайшло виходу поміж однаково небезпечними силами Одноті та Харидіа — „революцій“ та „реакції“, і прикривалося плащиком „реформизму“, намагалося задовольнити революційне робітництво, що — з розвитком промисловості — починало відігравати все помітнішу роль в політичному і соціальному житті всіх європейських держав, — різними економічними заходами. Але ці дачки, обтяжуючи промисловість і підносячи загальну дорожнечу, разом з тим ні трохи не задовольняли робітництво, як вкази, що прихвально до цілковитого опанування влади, з відповідним винищенням „паразитів“. (Приклад — теперішні більшовики).

Немалим подвигом фашистської Італії є винайдення нової державної формули, що, як кажуть, фашисти, дав світові корисне для всіх співжиття трьох головних факторів людської цивілізації: капіталу, техніки й праці. Ця формула — це корпоративна держава. І до цієї формули ось вже кілька років „повільно, але рішуче“ (після висказу Мусоліні) прямує Італія.

Проект корпоративної Ради був вироблений з наказу Мусоліні, ще в кінці 1925 р. Потім був розглянений у великій Фашистській Раді 7. березня 1929 р., і повернувся до неї знову 7. квітня тогож року, щоби в дискусіях над кожним окремих пунктом могли взяти участь запрошені з тієї цілі представники корпорацій і синдикатів. Потім цей законопроект перейшов через всі міністерства, заки отримав ухвалу Ради Міністрів. Після цього перейшов через парламент і сенат. Отже, після сів міністра корпорацій Ботта, закон про корпоративну Раді і її права та обов'язки „дорівав догори“ до відріа при повній участі всіх живих сил країни. — „Я вже не раз говорив, — сказав Ботта журналістам, — що корпоративна Рада є лише знаряддям, органом економічної політики, яка має відбудувати у послідовному співробітництві всіх промислових та робітничих категорій країни. Цей орган не має ще цілком своєї і точно означеної програми: економічна діяльність така скомплікована і така різноманітна в часі і в просторі, що... національна Рада кожним разом буде примушена вишукувати найвідповідніші вирішення“. „Недосконалість Ради, — сказав він у сенаті, — полягає лише в тому, що не можна не кристалізувати у сталій формі завжди рухливу й зміливу діяльність“. „Чи цей наш проект розв'язує соціальну проблему? Сен. Ляорі каже, що ні, бо соціальні конфлікти не могли бути усунені. Правда, вони не були усунені, але вони були розв'язані. Законом з 3. квітня 1926 р., що є нашим фундаментальним законом, реальність економічних конфліктів визнається цілком ясно, але замість підносити класову боротьбу до догми національного життя уряд створив орган, для її залагоджування...“.

З ким же це корпоративна Рада складається? Відповідь на це найдемо в інавгураційній промові Мусоліні, що даючи технічну схему, дав до неї і відповідні цілі пояснення: „Італійські економічні організації представляли тут у своїх семи головних конфедераціях, але цей вузький головний штаб поширюється на загальних зборах, коли на порядку денному зв'язуються питання загальної важливості й інтересу. Цілком природно, що на ці загальні збори запрошують провідників фашистської партії, які, зробивши революцію, не можуть бути видалені з інституцій, що їх та сама революція створила з різними ділками життя; деякі директори зацікавлених міністерств, — що є дуже корисною повинною для поглиблення контакту між живими силами країни і виконавчим апаратом державної адміністрації; президент асоціації воєнів і воєнів-інвалідів, — і то не лише для справ, що цікавлять ці дії категорії, але і для морального впливання їх жерти на війни і їх діяльності в мирний час; і нарешті десять

себ, що в науку експертами. — доказ, що реалізм, де хоче видати людей науки і думки чи замінити їх по їхніх лабораторіях та кабінетах, але "наші мати їх конкретну поміч при розв'язуванні економічних проблем, що після війни так страшно хвилюють народи."

І нарешті, щоб ухвалити собі цілком ясно повільно нового державного органу у загальному державному італійському організмі, пригадаймо собі слова міністра Боттіні в сенаті: "Індивідуальні інтереси приватних організацій (синдикатів) у корпораціях. Інтереси корпорацій у корпоративній Раді: таким чином ми отримуємо економічну єдність, в котрій кожна мова й інтереси випливають через організацію безпосередньо вищу... Фашистська держава не вимушує, а у підприємства, але їх координує відповідно до загальних директив"... Щодо відносин між парламентом і корпоративною Радою, міністр сказав: "Корпоративна Рада дисциплінує інтереси окремих категорій у їх національному функціонуванні, а парламент інтерпретує в загальних політичних інтересах нації. Ці інтереси переважають інтереси індивідуумів, категорій і навіть цілої промисловості..."

Отже залишається лише пригадати, що новому творчості фашистської творчості на практиці. Але в усякому випадку вже й тепер він заслуговує на нашу повну увагу, бо є одним з тих головних засобів, що при їх допомозі фашизм сподівається забезпечити перемогу своєї корпоративної економіки. Яка, з одного боку, знаходиться під державною контролею, не має нічого спільного з ліберальною економікою, а з другого боку, охороняючи капітал, приватну власність і приватну ініціативу, підлягає відмежуванню від практики в теорії марксистів.

Евг. Онацький.

У недалекий порі спек

богато клопоту спричиняє установа веснянок. Серед багато зазначених середників, оригінальні проєкти Антикара Лешніцера зобов'язали себе привертати, бо їх склад як не викликає в описуваних осібних успіхів, заздалека є швидко дібраний. Зовсім багато середників силують зазначити радикальність і несподіваність їх ділянки.

Нота СРСР до Польщі.

У понеділок пізнім вечором посол СРСР у Варшаві Антонов-Овсієнко переслав мін. Залеському ноту уряду СРСР у справі бомби у більшовицькій посольстві у Варшаві. Уряд СРСР висловив своє обурення, що до 3 літ вже чотири рази виконувалися замах на членів більшовицького посольства. Уряд СРСР бажає закріплення добрих суспільних відносин із Польщею, тому стверджує, що згадана діяльність, що є безсумнівною в зв'язку з акцією деяких міжпар. чинників, створює велику небезпеку не лише для польсько-більшовицьких відносин, а й для заг. мира. Уряд СРСР не раз уже звертав увагу Польщі, що треба рішучо відмовитися від діяльності авантюристичних елементів у Польщі, що систематично стараються порушити спокій між обома державами. Грізна пересторога, якою є терористичний замах із 26. IV. ц. р. каже урядові СРСР іще раз звернути увагу на небезпеку винореного положення та на обов'язок Польщі поробити рішучі заходи, задля ліквідації в Польщі небезпечного положення, в якого умовинах діється раз за разом випадки, що провокують напади на СРСР.

Дальше слідство.

На припорушення міністра справедливості дальше слідство в справі нещасного бомбового нападу на посольство СРСР у Варшаві поручили слідч. судді навічальної ваги Скожинському. Він веде слідство під наглядом прокуратора апел. суду Рудницького. Дня 30. квітня експерти, мейстери, електротехніки, рушнікарі, коминари та мотузари улаштували на даху посольства СРСР із представниками влади імпровізовану сцену закладання ім'яції лавиною бомби. Так мають устатити, скільки часу потребували виконавці, аби заложити імпровізовану, помістити бомбу та як це зробили. Урядовий комісаріат визначив нагороду 5.000 зол. для того, хто виявить або вкаже виконавців нещасного бомбового нападу.

Пропав курер єг. делегації.

У Львові відложили засідання єгипетської делегації в справі англ.-єг. переговорів, тому, що з Каїра не вернув дипломатичний кур'єр єг. делегації Салег Едін. Він відлетів із англ. пропозицією тому 10 днів і прилетів до Каїра 23. квітня. Дня 28. квітня мав уже бути назад у Львові. Дня 29. квітня Нахиз паша мав дати Гендерсонові остаточну відповідь. Тимчасом курер пропав і нема відомостей про нього. В Солуні не віддав до літака, тому мусів пропастись між Олександрією та Солуном. Салег Едін є напад. секретарем єг. прем'єра.



ЛЕШНИЦЕРА
КРЕМ І МИЛО 1776
«Першорядними радикальними препаратами»
В апт. і дрог. крем 1-15 зол. мило 2-30 зол. Де нема, пишуть просто: Антикар Дранч і Сна, Бельсько.

З прибічної ради м. Львова.

Полекші при комірнім податку. — Зниження кар за проволочку при плаченні податків. — Виарендування салі «Нар. Дому» для польського театру. — Фонд кат. убогих у Чернівцях.

Дня 29. квітня радила прибічна рада урядового комісара м. Львова. Д-р Шморак (жид. нар. кат.) зголосив інтерпеляцію в справі полекші для найубожших платників комірнього податку. Ухвалили на 1930-31 р. задержати грош. подат. від люксових мешканців, себто від кожної зайвої кімнати 8 проц. комірнього з 1914 р. Прибічна рада ухвалила обнизити кар за проволочку всяких податкових оплат, а саме кару за задержаності в грош. податках і оплатах у часі від 1. V. до 31. VIII. 1930 до висоти 1 проц. Ухвалили затягнути в Банку Кр. Господарства 750.000 зол. на викінчення будови комірних домів при вул. Арцишевського.

Довшу дискусію викликала справа виарендування містом від Інст. «Народний Дім» театральної салі для створення третього польського театру. В дискусії промовляв радн. сен. Децикевич. Бесідник не спротивився виарендуванню салі, коли це має принести уздоровлення театральних відносин, а просяв, щоб в тій салі міг періодично виступати український театр. Радн. сен. Децикевич зясував при цьому історію фондації «Народного Дому», що для української суспільності має визначно національний характер.

На це відповідали радні москвофіли Мих. Бачинський, урядовий комісар «Нар. Дому» та Лисак. Вікні прибічна рада ухвалила відповідно адоптовану салю виарендувати для міста за чиншом 6.000 зол. місячно на час від 15. серпня. 1930 до 31. серпня 1936.

Д-р Бжеський зясував історію фондації Ігн. Мюлера для католицького фонду вбогих міста Львова, коли Буковина відірвалася від австро-угорської вел. будинку і ґрунт і призначив їх для Львова. Коли Буковина відірвалася від австро-уг. монархії, Прибічна рада м. Львова ухвалила дня 29. квітня віднести до мін-ства закорд. справ, щоб дил. шляхом пошукало виясненя і полагоди у румунського уряду. До Черновців поїде синдик м. Львова.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 59-60. 235 63-2

— Конфіскація «Діла». Вчорашнє число нашого органу підпало конфіскації за два місяці у статті «Розклад сіль-робу». Це 4-та конфіскація «Діла» в цьому році.

— Прикрі друкарські помилки. У вчорашньому числі «Діла» вкралося кілька особливо прикрі друкарських помилок. У статті пос. Мілені Рудницької п. н. «Що є і що не є політикою?» (3-тя сторінка, 2 шпальта, 6-ий рядок здолни), замість слова «комуністичний» складено в одному реченні «культурний», наслідком чого викривлено думку речення. Воно має звучати: «Крайня пора зрозуміти, що національний і комуністичний світогляд це два протилежності, між якими нема і не може бути компромісу». Крім цієї помилки є ще в тій самій статті інші. А саме місто «магічним вислідом» має бути «логічним» вислідом; місто «спроби вибілювання співпраці Нової Хати деякими одиницями» має бути: «спроби вибілювання співпраці Нової Хати з деякими одиницями». В реченні: «Або скільки громадянської наївності в того роду способі думання: мовляв — вишукувати в Новій Хаті в злобинний спосіб...», пропущено слова: «пошто, мовляв, вишукувати...» Авторку статті прохаємо за ці прикрі друкарські помилки та коректорський недогляд вибачення. — Знову ж у звіті з судової салі помилково пересунуто

називська д-ра Ліпша, як прокуратора, в радника Ангелського, як предсідника трибуналу.

— На волі. Арештовані минулого тижня у Львові ремісники українці: Малиновський, Ткач і Палех винищені дня 28. п. м. після слідства на волю.

— Чи в польських в'язницях будуть чи не будуть? «Дзеник Людови» з дня 29. квітня подає за «Новим Глосом Пшемським» таке: «В судових актах шораз частіше стрічається зізнання обвинувачених, які скаржаться на катування під час переслухання в поліції. Звільнені з в'язниць особи показують рани і синяки, завдані їм під час «б'ягання» в слідчій уряді та називають імена тайних агентів, які агнушались над ними».

— Самовбивство генеральського сина. На днях у Зимній Воді син 5. генерала австрійської армії, поручник 6. п. вулліа у Станиславові Антін Петрасевич стрілив собі з револьвера в чоло і ранив себе смертельно. У грізнім стані його відвезено до лічниці. Причини самовбивства невідомі.

— Напад бандитів у Перемишлі. Минулої неділі рано до торгівлі взути Жигмонта Фельнера у Перемишлі при вул. Словацького зайшли бандити, зажадали дати їм дві пари черевиків, після чого прикладаючи револьвери до грудей Фельнера, примушували його видати їм усі гроші з каси. На крик Фельнера, двоє бандитів утікло, а двоє, а саме Осипа Сьонка і Маріяна Дрваля арештовано.

— Самовбивство в'язня. У варшавській слідчій в'язниці, в'язень Константин Пистка, арештований під замітом убивства одного банкира, проковтнув кілька куснів скла із вибитого вікна і в безнадійнім стані його відвезено до лічниці.

— Нова новела Льва Толстого. В залишених рукописах Льва Толстого виявлено новий, невідомий досі твір цього письменника, а саме новелу, яка є квінтесенцією «Крайцевої Сонати». Здається Толстой писав «Крайцеву Сонату» зразку у формі повісті і то невеличкої, на 8—9 сторін друку, а тільки пізніше ця новела перероблена на повість. Винайшла новела писана 1889 року. На днях у берлінській видавничтві Сукевникова цей новий твір Толстого появляється окремою книжкою.

— Ріжні вісті. Дня 28. п. м. в Єрусалимі помер патріарх вірменської церкви Єлїсей Турян. — На польсько-радянським кордоні задержано анов 84 селян, що втікали перед колективізацією до Польщі. — Цього року минає століття бельгійського національного гимну, написаного композитором Еневалем, якому тепер у Брукселі поставлено пам'ятник. — Робітничі організації в Бельгії приготували генеральний страйк гірників на випадок, якщо для гірників не будуть ухвалені емеритури. — В Атеніх арештовано 122 комуністів, які приготували на першого травня демонстрацію. — В околицях Неаполя був невеличкий землетрус, який не спричинив поважнішої шкоди. — Біля Берліна була катастрофа залізничної, в якій згинула одна особа, а 10 пасажирів були поранені. — На ріці Кантоні в Китаї пірати підложили під корабель бомбу, наслідком чого була катастрофа, в якій згинуло майже 100 осіб.

— 50 мільонів доларів спадщини. У Варшаві зібралися представн. всіх Френкелів з цілої Польщі, щоб радити над спадщиною після Яноса Френкеля, що помер тому сто літ у Вроцлаві (Бреславлі). Френкель німігрував і поселився у Вроцлаві, де добився величезного майна. Останнє майно вартості 50 мільонів доларів, що є під управою спадкової маси. Ухвалили вибрати комітет, що має розглянути цю справу.

— Остерога. В «Ділі» ч. 67. з 26. березня ц. р. була поміщена новинка п. з. «Відпустка з тюрми», в якій подавалося, що Янківський Володимир був за українських часів окружним командантом жандармерії в Бережанах, до кінця 1928 р. перебував на еміграції в Чехословаччині, а вернувши додому, опинився на лаві обвинувачених у Бережанах, де його засуджено на 4 роки тюрми. По році сидіння в тюрмі дістав Янківський 6-місячну відпустку для порятунку здоров'я. У зв'язку з цією новинкою дістали ми від п. Йосифа Дороша, 5. хорунжого УГА, який перебуває на Чехословаччині, письмо, в якому він перестерігає українське громадянство перед згаданим Володимиром Янківським, як перед небезпечним типом, що ніколи не був за українських часів командантом жандармерії в Бережанах, а в часі побуту на Чехословаччині займався всякими наклепами й доносами на невинних українських громадян і займався просто провокаторською службою. В цій самій справі дістали ми ще письмо від одного визначного нашого громадянина на Закарпатті, який подає нам ширшу характеристику «діяльності» Володимира Янківського між українськими емігрантами, що зводилася до провокаційних наклепів на наших людей і до доносів на два боки. Навіть угородській поліції було вікні тих фальшивих наклепів і доносів Янків-

№ 240
подвійна
зол. 4.20



БЛІДНИЦЮ
неодобривістасуває, заостряє апетит,
повертає сили людини. П'єшИШТОФОРСКОГО
було хіноне на залізі з ороном,
на малодзі гушпаньсіні.

УРЯДОВО
ДОЗВОЛЕНА

ЦІЛКОВИТА ВИПРОДАЖА
ШОВКОВИХ ТОВАРІВ з причини ліквідації того відділу в фірмі
Wilhelm Strum Львів, вул. Боїмів ч. 9.

Дописи.

ХОДОРІВ. (Вшехпольські шовіністи цкують). У Львівському Кур'єрі Поранюму" з дня 13. IV. 1930, ч. 110, появилася за підписом Альфі допис з Ходорова, немовто імпрези, що відбуваються в ходорівській Народній Домі, це один безперервний ланцюг протидержавних демонстрацій. Притокою до чергового неспокійного виступу вшехпольської мафії проти нас послужило окружне свято в честь Шевченка, що відбулося дня 16. III. ц. р. в Ходорові. Виписано там, немовто по скінченні свят мав п. Антін Сохан, приватний урядовець ходорівської цукроварні, для викликання протидержавного виступу (!) заінтонувати „Не пора ляхам служити“, яку то заборонено продукцію зібраний „тлум“ преспекційно докинути. Однак коли відгомін пісні дійшов на вулицю, тоді — пише „Л. К. П.“ — обурене нею польське населення почало збиратись біля Українського Народного Дому і тільки завдяки енергійному виступові постерункового Веніжана не дійшло до „старця сен людності“. Потім — очевидно — висказано велике здивування, що влада дозволяє на якнебудь торжества в Народній Домі, де — як нібито урядово стверджено — заодно відбуваються протидержавні виступи, а накінець є й заклик до дирекції цукроварні, відомої, мовляв, зі своїх енергійних виступів, щоб вона витягнула відповідні конвенції щодо свого урядовця, який є підозрілою політичною кондутью. Ясна річ, що в повній нотатці нема ні слова правди, крім одного факту, що того дня дійсно відбулося свято Шевченка в Народній Домі. Однак ніхто там не співав „Не пора“ ані ніякий „тлум“ не збирався до „старця“ і державна поліція ніде не мала нагоди до інтервенції. А все те видумано тільки для цькування проти українського населення, якому після бажань вшехпольської мафії не вільно вже навіть по своєму перехреститись. Ці наклепи кишено ще й на те, щоб дати нагоду позбутись цукроварні ще тих двох чи трьох наших урядовців, які при ній залишилися, а також на те, щоб польська влада мала нібито притоку давати кожний прояв нашого життя. Вже тепер цукроварня зажадала від п. Антона Сохана зложення декларації, що не буде належати до ніякого українського товариства. Принаймні така чулка рознеслася по Ходорові. Ходорівський.



ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Іван Волосиянський. Дня 19. квітня ц. р. помер по довготій тяжкій недугі у Сокалі вшуджений яворівський і сокальський декан, почесний крилошанин перемиської єпархії, сокальський парох о. Іван Волосиянський. Відійшов зпоміж явних муж великих християнських чеснот, людина гуманних прикмет, чоловік твердого характеру, ідейний і послідовний робітник на національній, суспільно-політичній ниві, а при тім по евангельськи скромний. Його життєвий шлях — це терниста дорога безупинної борні, але успішної та творчої. о. Іван Волосиянський родився в 1861 р. Походив із дрібною, маломішанською хатаквою шляхти зі Старого Самбора, де його батько був кушнірем. До гімназії ходив у Самборі, де враз з Андрієм Чайковським та ще кількома заложив тайний український кружок самообразовання, що відіграв важку роль у пізнішому житті самбірської молоді. Будучи учеником VII. кл. заснував читальню у Старім Самборі і вступив у члени „Просвіти“. По скінченні гімназії в 1889 р. записався на Богословський факультет у Львові. У семінарським житті відіграв важку роль як народовець. По скінченні теологіч. освіти, а в. Іван Ступницький рукоположив його в 1888 р. Від цього часу скитався по гірських селах у Старосамбірщині та Лющині — у Млаві, Луківці, Ольшівці, Потопі Вел., Смілянці та в Терлі — до 1898 р. Вжеди, де був, закладав читальні „Просвіти“, брав участь у політичній житті — ставши все в ряді народовецької партії, або як вона від 1899 р. називалася, національно-демократичної. У Терлі лишив по собі тривалу пам'ятку, бо його заходами розмалював там славний наш артист-малювальник Корнеліо Устиянович іконостас. Визначався як святий проповідницьким талантом — так далеко, що навіть покинував його з гір для ведення революційної. Коли в 1896 р. з нагоди 300-літньої річниці закінчення Берестейської Унії скликав кард. С. Сембратович католицький зїзд

до Львова, то о. Волосиянський, парох гірського Терла, виступив знаменитий реферат про укр. пресу, укр. популярні видання та про роль українського священства в освітній праці. Завдав о. Волосиянський етнографію, головню побутову хатаквою шляхти та пехами, з котрих найбільше уваги присвятив кушнірському. Статті свої в тієї діяльності поміщував від 1886 р. у „Зорі“. Будучи не вартістю статті і згадує про них навіть Ів. Франко у своїй „Історії української літератури“ (стр. 328). В 1898 р. дістав Попільний парохію у Кракові коло Яворова. Тут розвинув діяльність на церковній полі, освітній, організаційно-політичній. Тут став яворівським деканом, а у 1914 р. почесним крилошанином. В Кракові заложив Попільний філію „Просвіти“ і був її головою, а відтак членом відділу. Брав участь в організації укр. приватної гімназії в Яворові та в політичній організації яворівського повіту. Головною показався активним у р. 1905—1907 в часі агітації за реформою виборчого права та підчас перших безпосередніх виборів до австр. парламенту, підтримуючи кандидатуру Широкого Народного Комітету, котрого сам був членом. проф. д-ра С. Дістрияського, за що був навіть караний окруж. судом у Перемислі. У 1914 р. дістав парохію Сокаль. Але прийшла війна з усіма подіями та наслідками. Підчас війни захворів на артритизм, який мучив його довілі літа і прикував до ліжка. Але 1. листопада 1918 р. бере ще живу участь у державній перевороті і підтримується вже палицею, розбавляє зі студентами австр. жанпармерію. Останні кілька літ провів у домашній затупі, не виходивши звідти нікуди. Шкавився всіми проявами суспільного життя. Похорони Попільного відбулися дня 22. квітня серед здигку народу із Сокаля в околиці при співучасті 13 священників під проводом о. декана Граба. Земля йому пером. С. Ш.

Дмитро Горбачевський, поручник УГА, директор 7 кл. школи в Коршеві, помер по довгій і тяжкій недугі у загальному шпиталі у Львові в 44 році життя. З покійним айшов у могилу один з найкращих організаторів села, арааковий педагог і громадянин. Його заходами відбудовано читальню „Просвіти“, заложено кооперативу, молочарську спілку, одну з найкращих у коломийському повіті, кружок „Рідної Школи“, хор, аматорський театр, кружок, переведено антиалько-гольну акцію і т. п., словом Попільний прекрасно організував селянство до боротьби за поправу своєї крайної долі. В. П. П.

Зі спортивного життя.

Ресовія—Україна.

Змагання України з Ресовією за мистецтво А-класи відбудуться в неділю, 4. травня 1930, в год. 11.30 рано на площі Чорних, тому що грище Сокала-Батька заняте на Лугове свято. В год. 9.30 відбудуться змагання за мистецтво Б-класи між Україною II. і Лехією II. на тій самій площі. Шни білетів: трибуна 2 зол., I. партер 1.50 зол., II. партер 1 зол., для членів I. партер 1 зол.

На Пластовий Дім.

ДЕСЯТИП ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер“, Львів, Руска 20, ака. книж. 15.000) зложили даліше (в золотих): 206) Пос. Іван Ліщинський, Львів, 100 і кличе д-ра Івана Юзича й о. Теодора Попеля зі Львова, 207) Ст. ал. Андрія Харак 5 доларів і кличе ст. ал. Василя Ласку, Івана Проня й Івана Бучка, 208) Суддя Степан Гладковський, Калуш, 5. 209) Проф. Іван Сітинський, Львів, 10. 210) Підготовчий Пластовий Курінь ім. Богдана, Коломия, 20 і кличе всі курні 4. Дністрові округи. 211) Д-р Петро Завальський, Болехів, 5. 212) Курінь УУСР, Коломия, 10.50. 213) Михайло Гриняк, Коломия, 5. 214) XI. Зв'язок Ноліків, гурток „Незбудувань“ 7. кл. школи Т. Шевченка 42 і кличе г. „Свіжанику“ і „Мурашку“ з XI. Зв'язку. 215) Д-р Євген Гвоздецький, Львів, 100 і кличе д-ра Маріана Глушківця і д-ра Івана Килишківця, адвоката у Львові, 216) Микола Бонковський, Львів, 10 і кличе п. Наталку Юрчинську й Олександра Карпінського зі Львова, 217) Інж. Юліан Наваси, Львів, 45 і кличе проф. Івана Снолинського зі Станіслава і Тому Горина, дир. НКК в Чорткові, 218) о. Андрія Галайдо, Болехів, 5 і кличе дир. Еміліяна Париза, Василя Ракочого й Осипа Галицького з Болехова, 219) Микола Шпайоло, Львів, 50. 220) Д-р Леонтій Максимович, Львів, 30. 221) о. мітр. Олександра Базюк, Львів, 5 доларів. 222) Петро Фарина, Львів, 2. 223) „Народний Дім“, кред. кооп. Прогобич, 800. 224) о. Василь Луцький, Колодзівка, 3. 225) Д-р Леа Хоминський, Сокаль, 20. 226) о. Василь Бачинський, Жеребки Кор., 2

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 29. квітня ц. р.: за масло експортне солене прима і за масло несолене бльковне 4.90 зол. за кильограм, за літру молока 0.34 зол., за літру сметани 1.60—1.70 зол. за кв. литр 5.60—5.70 зол.

Омелян Тарнавський ЛЧ, 10 і кличе Орісю Матейківну з Опришонець, Наталку Голованську з Любші, Наталку Лішинську з Борислава і Тетяну Лелківну зі Станиславова — всіх на довільну суму. 252) Володимир М. Яніч ЛЧ, 10 і кличе Б. Краціву б. ЛЧ і д-ра Романа Могилницького. 253) С. Коржинський ЛЧ, 10 і кличе Ірину Веберівну Чумакову б. пл. і б. полковників: 36. пл. полку Вікторію Гавдиківну та 18 пл. п. Юліяна Саварина з Дрогобича. 254) Володимир Мурський ЛЧ, 20 і кличе Гітату Панаса, раби. суду, д-ра Олександра Волинця і д-ра Романа Коцеружу з Бродів.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS